

Oplegvel Collegebesluit

Portefeuille J. Nieuwenburg
Auteur Mevr. A.M. Lans
Telefoon 5114165 E-mail: llans@haarlem.nl
SZW/BW Reg.nr. 2010/353161
GEEN bijlagen kopiëren
B & W-vergadering van 7 december 2010

Onderwerp

Van ID-loonkostensubsidie naar regulier werk

DOEL: Besluiten

Het College zendt deze nota ter informatie/ter bespreking aan de commissie Samenleving

B&W

Het College besluit:

1. De ID- en WIW-subsidie met ingang van 01 januari 2012 te beëindigen, met uitzondering van de garantie loonkostensubsidies voor ID-ers en WIW-ers.
2. ID-ers en WIW-ers actief te begeleiden richting regulier werk zodat uitstroom naar een uitkering beperkt blijft. Voor deze begeleiding wordt in 2011 € 50.000,- uit het Werkdeel gereserveerd.
3. Het omzetten van ID-banen naar participatiebanen (in principe) mogelijk te maken, zodat de werkzaamheden wel kunnen worden uitgevoerd.
4. De betrokken werkgevers ontvangen na collegebesluitvorming informatie over dit besluit.
5. Deze nota ter bespreking te zenden aan de commissie

Collegebesluit

Onderwerp: van ID-loonkostensubsidie naar regulier werk
Reg.nummer: SZW/BB 2010/353161

1. Inleiding

Om de beschikbare middelen de komende jaren in te kunnen zetten voor een zo groot mogelijke groep mensen, is het afbouwen van de huidige ID- en WIW-subsidie onontkoombaar. In het collegewerkplan onderstreept het college daarom ook de urgentie van de afbouw van de ID- en WIW-subsidie.

De gemeente Haarlem subsidieert op dit moment respectievelijk 127 (ID) en 9 (WIW) mensen via de voormalige ID-regeling (In- en Doorstroombanen) en WIW (Wet Inschakeling Werkzoekenden). Deze vormen van gesubsidieerde arbeid kost jaarlijks € 2.605.787, gefinancierd uit het werkdeel van het participatiebudget. Gezien de huidige en komende rijksbezuinigingen op (het werkdeel van) het participatiebudget is het noodzakelijk om deze voormalige regelingen kritisch te bekijken. Het rendement van de ID- en WIWbanen in uitstroom naar regulier werk is gering. Zonder maatregelen zal de komende jaren het financiële beslag dat deze subsidies leggen op het Werkdeel oplopen van 10 % tot naar verwachting 40 % van het beschikbare budget.

Het college wil deze regelingen beëindigen met ingang van 01 januari 2012. 25 ID-ers hebben op grond van hun leeftijd een garantie loonkostensubsidie gekregen; doorbetaling van de loonkostensubsidie tot aan hun pensioengerechtigde leeftijd. Binnen de WIW zijn 3 mensen die wij op dezelfde gronden voor deze garantie in aanmerking willen laten komen. De loonkostensubsidie voor deze groep laten we ongemoeid.

2. Collebesluiten

Het college besluit:

1. De ID- en WIW-subsidie met ingang van 01 januari 2012 te beëindigen, met uitzondering van de garantie loonkostensubsidies voor ID-ers en WIW-ers.
2. ID-ers en WIW-ers actief te begeleiden richting regulier werk zodat uitstroom naar een uitkering beperkt blijft. Voor deze begeleiding wordt in 2011 € 50.000,- uit het Werkdeel gereserveerd.
3. Het omzetten van ID-banen naar participatiebanen (in principe) mogelijk te maken, zodat de werkzaamheden wel kunnen worden uitgevoerd.
4. De betrokken werkgevers ontvangen na collegebesluitvorming informatie over dit besluit.
5. Deze nota ter informatie/ter bespreking te zenden aan de commissie Samenleving.

3. Beoogd resultaat

Door beëindiging van bovenstaande loonkostensubsidies per 01 januari 2012 gaan de kosten binnen het budget van het werkdeel omlaag. De kosten van de ID en WIW-subsidie binnen het werkdeel dalen hiermee in de periode 2012-2014 van € 2.605.787 naar € 25.135,-.

Na 2014 is de ID-subsidie definitief beëindigd. Na 2013 is de WIW-subsidie definitief beëindigd.

De afbouw van de regeling wordt zorgvuldig uitgevoerd, zodat zo min mogelijk ID-ers en WIW-ers in een uitkeringssituatie belanden. Haarlem begeleidt deelnemers een jaar lang (2011) actief naar regulier werk. Mensen die een loongarantie ontvingen op basis van hun leeftijd behouden deze. Instellingen krijgen de mogelijkheid om een aanvraag voor participatiebanen in te dienen.

4. Argumenten

Haarlem beëindigt de loonkostensubsidie met beleid.

Het oorspronkelijke doel van de tijdelijke ID-regeling en WIW was doorstroom naar regulier werk. Het doorstroom rendement is onvoldoende, mensen werken doorgaans jaren bij dezelfde werkgever. Aangezien deze gesubsidieerde arbeid een flinke financiële post vertegenwoordigt waar in termen van ontwikkeling en uitstroom naar regulier werk slechts een beperkt rendement tegenover staat, gaan we de ID- en WIW-subsidie afbouwen. Daarnaast loopt het financiële beslag van de ID- en WIW-subsidies op van 10 % van het Werkdeel naar (naar verwachting) zo'n 40 % van het Werkdeel na 2012.

De afbouw van deze regelingen koppelen we aan een goede begeleiding en oog voor de persoonlijke situatie van de mensen. Dit uit zich in een actieve begeleiding naar regulier werk en in het overeind houden van de garantieregeling. De afgelopen jaren is al veel inzet gepleegd op het naar regulier werk bemiddelen van ID-ers en WIW-ers en daar gaan we mee door.

Na college- en raadsbesluitvorming zal met elke werkgever die ID-ers en WIW-ers in dienst heeft het gesprek worden gestart over de mogelijkheden. De eerste optie is daarbij het omzetten van de ID-baan in een reguliere baan. In sommige gevallen zal dit voor de werkgever financieel niet mogelijk zijn. Als de werkgever in die gevallen wel afhankelijk is van de uitvoering van de werkzaamheden en de rol van werkgever goed kan invullen (begeleiding e.d.), dan behoort het omzetten van de werkzaamheden naar een participatiebaan tot de mogelijkheden. Deze participatiebaan zal in de regel door een nieuwe werkzoekende worden ingevuld.

Voor sommige organisaties is ook dat niet mogelijk, door de kleine schaal van de organisatie of door gebrek aan mogelijkheden het werkgeverschap goed in te vullen. In sommige gevallen kan dan door het wegvallen van de ID- en WIW-subsidie de organisatie in het voortbestaan worden bedreigd. In die gevallen moet vanuit het inhoudelijke beleidsterrein waarop de organisatie actief is, worden bekeken of het belang van de werkzaamheden voor de gemeente zodanig is dat voor het in stand houden van de werkzaamheden en de begeleiding van evt. participatiebanen middelen worden vrijgemaakt.

Aangezien de gemeente conform de Awb gebonden is aan wettelijke regelgeving rondom het opzeggen van subsidierelaties, is het niet mogelijk om deze regeling eerder dan 1-1-2012 te beëindigen. De beëindiging van de regeling wordt ruim van te voren aangekondigd bij de werkgevers zodat zij en de betreffende werknemers zich goed kunnen voorbereiden op de situatie na 1 januari 2012.

Afspraak is afspraak.

In 2006 heeft het College besloten om 25 ID-ers die werden geboren voor 01 juli 1949 (en op dat moment dus 57,5 jaar waren) te ontheffen van de verplichte deelname aan uitstroom bevorderende activiteiten. Deze regeling is terug te vinden als *Gesubsidieerde arbeid: garantie loonkostensubsidies vanaf 57,5 jaar PD/SZW/2006/102*.

Ook kreeg deze groep de garantie op doorbetaling van de loonkostensubsidie tot aan hun pensioengerechtigde leeftijd. Het college wil de ID-loonkostensubsidie van deze groep in stand houden en de afgegeven garantie nakomen.

De WIW-ers hebben deze garantie destijds niet aangeboden gekregen. Er zijn echter 3 WIW-ers in dezelfde leeftijdscategorie. Het College besluit deze WIW-ers omwille van de gelijke behandeling ook onder de garantieregeling te brengen.

Regulier werk blijft het eerste doel

Van origine zijn de ID-banen bedoeld als In- en Doorstroombanen. De oorspronkelijke bedoeling is op de achtergrond geraakt. Door het actief stimuleren van uitstroom naar regulier werk is het ID-bestand sinds september 2007 (project Outplacement door Zelfsturing) met 95 gedaald tot de huidige 127 deelnemers. Ook het doel van de WIW (Wet Inschakeling Werkzoekenden) is op de achtergrond geraakt. Nog 9 mensen worden via de WIW gesubsidieerd, maar stromen in de praktijk niet door naar de reguliere arbeidsmarkt.

Haarlem blijft deze mensen zo veel mogelijk actief begeleiden naar regulier werk. Een deel van de ID-ers en WIW-ers zal naar verwachting uiteindelijk (na de WW-periode) in de bijstand terecht komen. Dit heeft op dat moment gevolgen voor het Inkomensdeel WWB.

Organisaties kunnen participatiebanen aanvragen.

Een aantal organisaties is in hun functioneren en in enkele gevallen zelfs voor hun voortbestaan afhankelijk van gesubsidieerde arbeid. ID- loonkostensubsidies zijn veel ingezet in welzijnsinstellingen en culturele instellingen.

Instellingen kunnen daarom een participatiebaan aanvragen. Het is zaak om kritisch te kijken binnen welke organisaties aanvragen voor een participatiebaan worden gehonoreerd. Er zijn overeenkomsten en verschillen tussen een ID/WIW-baan en een participatiebaan. Beiden zijn een vorm van gesubsidieerde arbeid. Een participatiebaan is tijdelijk (max 2 jaar), wordt gefinancierd uit het Inkomensdeel door het inzetten van de uitkering en niet aangevuld tot het wettelijk minimumloon. Een werkgever heeft wel de werkgeversrol als het gaat om begeleiding e.d., maar de participatiemedewerker heeft geen arbeidscontract bij de werkgever. Dit is bij de ID-ers wel het geval. Voor de WIW-ers heeft de gemeente in het verleden het arbeidscontract overgenomen van de Stichting Plus.

Een werknemer kan gedurende twee jaar op een participatiebaan worden ingezet met (in bijzondere gevallen) een eventuele verlenging van nog eens twee jaar. De werknemer moet dan doorstromen naar een andere functie of uitstromen. Dit biedt aan nieuwe Wwb-ers kansen op een plaats die zicht geeft op doorstroom naar de reguliere arbeidsmarkt. De participatiebaan blijft voor de werkgever wel in stand. Om ervoor te zorgen dat een participatiemedewerker na 2 jaar door- of uitstroomt wordt extra inzet verwacht van de betreffende werkgever en medewerker. Het college kiest ervoor deze dagelijkse begeleiding door de werkgever te laten uitvoeren. Werkgevers die van een participatiebaan gebruik maken, nemen dus ook

een stuk verantwoordelijkheid voor de begeleiding en doorstroom van de werknemer. De extra kosten voor het inzetten en uitvoeren van de regeling participatiebanen blijven zo voor de gemeente beperkt.

De boodschap wordt helder gebracht.

Het is van groot belang dat de communicatie rond deze bezuiniging zorgvuldig gebeurt. De mensen die gebruik maken van de ID- of WIW-subsidie zijn een kwetsbare doelgroep en de organisaties die hen in dienst hebben vervullen vaak een maatschappelijk relevante taak. Na besluitvorming ontvangen alle instellingen met een ID- of WIW-baan een schrijven waarin de voorgenomen ombuigingen worden aangekondigd. Hierin is gemeld dat de garantieregeling voor ID-ers en enkele WIW-ers blijft bestaan. Ook wordt de werkgevers zicht gegeven op het vervolgetraject en de informatiemomenten die zullen volgen. De ID-ers en WIW-ers zelf worden door hun werkgever op de hoogte gebracht van hun toekomstperspectief.

De kosten dalen.

De huidige ID- en WIW-subsidie vormen een jaarlijkse kostenpost van € 2.605.787 uit het werkdeel. De financiële impact van de loongantieregeling is beperkt; € 924.497 verdeeld over de periode 2011-2014.¹ Wanneer de ID- en WIW-subsidie worden beëindigd per 01 januari 2012 levert dat het volgende overzicht op:

	2011	2012	2013	2014	totaal
ID-loonkostensubsidie	1.973.444	0	0	0	1.973.444
WIW-loonkostensubsidie	164.989	0	0	0	164.989
Garantieregeling ID	411.493	268.081	109.847	25.135	814.556
Garantieregeling WIW	55.861	39.156	14.924		109.941
totaal	2.605.787	307.237	124.771	25.135	3.062.930

5. Kanttekeningen

Het beëindigen van de ID- en de WIW-subsidie kan betekenen dat voor deze groep hun huidige dienstverband bij de huidige werkgever wordt beëindigd. Een deel van deze groep zal moeilijk op de reguliere arbeidsmarkt terecht kunnen. De kans is reëel dat zij, nadat hun WW-periode is beëindigd, terugvallen op de Wwb of geen eigen inkomen meer hebben, als er sprake is van eigen vermogen of een partner met inkomen en/of vermogen.

Met het beëindigen van deze loonkostensubsidie ramen wij dat circa 50 personen, na afloop van hun WW-uitkering, een beroep gaan doen op de Wwb, totale geraamde jaarlijkse kosten € 500.000. Deze kosten zijn structureel omdat de kans op uitstroom naar reguliere arbeid niet aanwezig is.

Keuzes zijn noodzakelijk

¹ Deze regeling is terug te vinden als *Gesubsidieerde arbeid: garantie loonkostensubsidies vanaf 57,5 jaar PD/SZW/2006/102*.

Door het Rijk wordt fors bezuinigd op de re-integratiemiddelen in het werkdeel van het participatiebudget. Dit maakt het maken van keuzes noodzakelijk: er zijn onvoldoende middelen om alle huidige re-integratie (en sociale activerings-)activiteiten, die worden gefinancierd uit het werkdeel, te continueren. Keuzes die het werkdeel ontlasten, kunnen, zoals in dit voorstel, leiden tot extra bijstandslasten, omdat een deel van de mensen (gedeeltelijk) terugvalt op een bijstandsuitkering. De bijstand is een open-einde-regeling; d.m.v. de keuzes die gemaakt worden m.b.t. de beschikbare re-integratie-middelen in het werkdeel, kan de gemeente het bijstandsvolume beïnvloeden.

Relatie werkdeel en inkomensdeel

Door de afbouw van de ID en WIW-subsidie komt een aanzienlijk bedrag binnen het werkdeel (ruim € 2 mln) beschikbaar. Dit geld kan worden ingezet voor andere re-integratie-activiteiten. Het uiteindelijke effect hiervan op het bijstandsvolume en de bijstandslasten (het Inkomensdeel) is afhankelijk van hoe de resterende re-integratie-middelen in 2012 en verder worden ingezet.

Gesubsidieerde arbeid en organisaties

Verschillende welzijnsorganisaties zijn afhankelijk van gesubsidieerde arbeid. Wanneer de ID- of WIW-baan niet wordt vervangen door bijvoorbeeld een participatiebaan, is de kans aanwezig dat deze instellingen (een deel van) hun werkzaamheden niet langer kunnen uitvoeren.

6. Uitvoering

Zowel de werkgevers als de medewerkers worden helder en volledig geïnformeerd over de te nemen besluiten.

Na de collegebesluitvorming worden werkgevers geïnformeerd en benaderd om hun situatie in kaart te brengen. Ook wordt de opzet en uitvoering van de participatiebanen ter hand genomen.

7. Bijlagen

Overzicht organisaties met ID en WIW-banen.

Het college van burgemeester en wethouders,

de secretaris

de burgemeester

Instelling/organisatie	ID-banen	
ONDERWIJS		
Salomo interconfess.		
Basisschool de Ark	2	
Basisschool koningin Emma	1	
Basisschool Bavinck	1	4
Rkonderwijs		
Basisschool Mgr. Huibersschool	1	
Basisschool Veronica Jenaplan	1	
Basisschool Bavoschool	1	3
Openbaar onderwijs		
OBS Hannie Schaft	1	
OBS de Dolfijn	2	
OBS de Molenwiek	1	
OBS de Piramide	1	
OBS de Peppelaer	1	
OBS de Zuiderpolder	4	10
Middelbaar		
Damate College	1	
Haarlemse Montessori	1	
Lieven de Keyschool	1	
Linnaeuscollege Haarlem	1	
Mendelcollege	1	5

CULTUUR		
Architectuurcentrum Haarlem	1	
Historisch Museum Kennemerland	3	
Patronaat	1	
Pieter Vermeulen Museum	1	
SPHIE	2	
Stadsbibliotheek	1	
Stichting Henk de Tank	1	
Stichting Mondiaal Centrum	1	
Stichting Spaarne Photo	5	
Stichting Stedenband H'lem-Mutare	3	
Stichting Wereld Kindertheater	1	20

KINDEROPVANG		
Kinderopvang Ned. (SKON)	1	
Kinderopvang Spaarndam (SKOS)	1	
Kinderopvang Haarlem (KOH)	11	13

SPORT		
HFC Kennemerland	1	
Duinwijck	1	

Instelling/organisatie	ID-banen
ZORG	
Bureau Jeugdzorg Kennemerland	1
De Nieuwe Praktijk	1
Hartekampgroep Haarlem	1
OCK Het Spalier	1
Philadelphia Zorg Haarlem	1
Reinaldahuis	3
SHDH	1
Sint Jacob	2

GEMEENTE/PROVINCIE	
Gem. Haarlem/Middelen en Services	1
Gem. Haarlem/Wijkzaken	1
Noord Hollands Archief	1
Landschap NH	1

WELZIJN	
de Schalm	12
Ecosol/de Wolkenfietser	2
Ecosol/Leerbedrijven	12
Haarlem Effect (fusie met Stadsdeel ZW)	7
St. Dock	6
St. Mob. Milieuwerk Amsterdam	1
St. Release	2
St. Straatjournaal	1
Stichting Vluchtelingenwerk	1

OVERIG	
Clientenbond Zuid Kennemerland	1
Ver. Tot Besch. Dieren Haarlem e.o.	1
Spaarnelanden	1
Stichting Collusie Haarlem	4
Stichting Vogelrampenfonds	1
Vereniging Ruilhandelsysteem	1

Instelling/organisatie	WIW-banen
Salomo interconfess.	1
Nova College	1
Haarlem Effect	1
St. Dock	1
Stedenband M	1
Toneelgr. 't Volk	1
Prov.NH archief	1
Gemeente H	1
zonder plek	1

TOTAAL ID & WIW

Koninklijke HFC	1	
Sportvereniging Geel/Wit	1	4